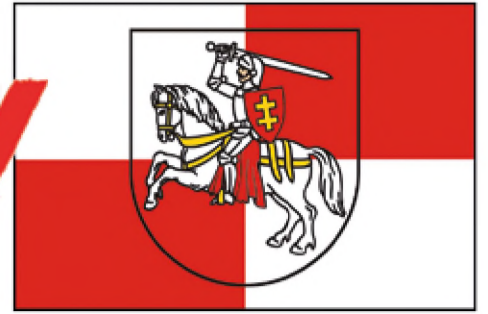

TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- AWPL-ZChR z 6 proc. poparciem zdobyła czwarty raz z rzędu mandat europośła **str. 2**
- „Lid” poszukuje pracowników do nowych sklepów w Gałgach, Rzeszy i Awizeniach **str. 3**
- Pożyteczna i potrzebna inwestycja **str. 4**

Rota

- Spotkanie członków Zarządu Głównego ZPL z podsekretarz stanu w MSZ RP Henryką Mościcką-Dendys **str. 1**
- Husaria z Wileńszczyzny zdobyła Europarlament! **str. 3**

PRENUMERATA 2024

**Do 19 czerwca
trwa prenumerata
na lipiec
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

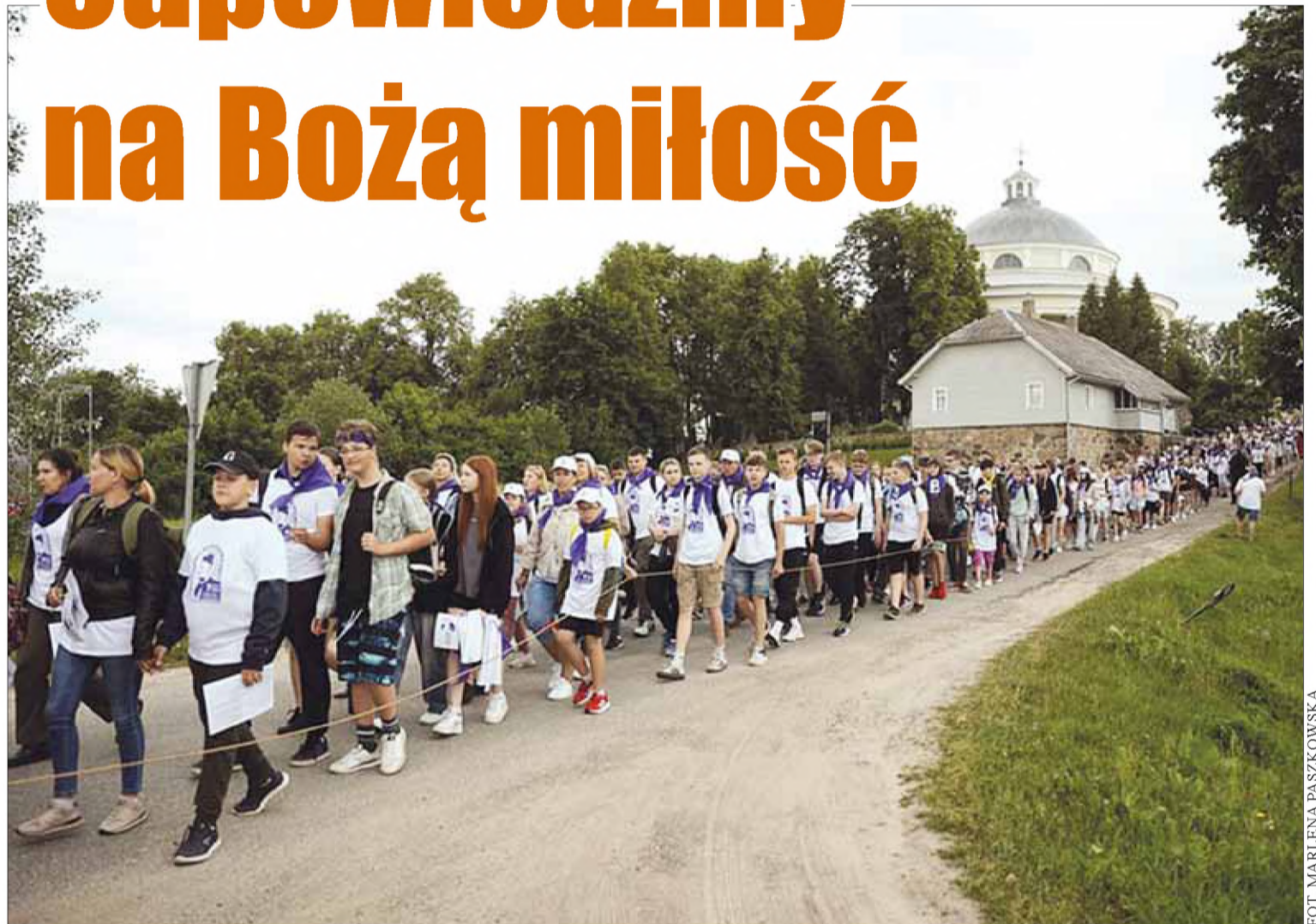
W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

XII Piesza Pielgrzymka Śladami Księdza Prałata Józefa Obrembskiego

Odpowiedzmy na Bożą miłość

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Ponad 400 osób, głównie młodzież szkolna z rejonu wileńskiego, wzięło udział w XII Pieszej Pielgrzymce Śladami Księdza Prałata Józefa Obrembskiego, która w piątek, 7 czerwca, wyruszyła spod kościoła Trójcy Przenajświętszej w Suderwie w kierunku Mejszagoly. Pielgrzymkę uwieńczyła uroczysta Msza św. w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Mejszagole.

– My, ludzie, bardzo przyzwyczailiśmy się do wygodny. Pan Bóg chce nas prowadzić da-

(Dokończenie na str. 5)

Konferencja prasowa na temat wyborów do Parlamentu

Wyniki świadczą o poparciu nie tylko dla programu, ale i działań AWPL-ZChR

W poniedziałek, 10 czerwca, odbyła się konferencja prasowa dotycząca wyników wyborów do Parlamentu Europejskiego. W konferencji udział wziął przewodniczący Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin Waldemar Tomaszewski oraz wiceprzewodniczący ugrupowania: Rita Tamašunienė i Waldemar Urban.

(Dokończenie na str. 6)

Sejm uchwalił zgłoszoną przez AWPL-ZChR nowelę

Sołectwa będą tworzone przez rady samorządowe

Sejm przyjął zgłoszoną przez posłów Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin nowelę do Ustawy o Samorządzie Terytorialnym o tworzeniu sołectw. Sołectwa będą tworzone przez radę samorządową na wniosek mera rejonu.

(Dokończenie na str. 2)

FOT. ARCHIWUM

Sołectwa będą tworzone przez rady samorządowe

(Dokończenie ze str. 1)

Na posiedzeniu Sejm uchwalił szereg poprawek do Ustawy o Samorządzie Terytorialnym, w tym zgłoszoną przez posłów Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin nowelę, przekazując radom samorządów kompetencje w sprawie tworzenia sołectw.

Dotąd sołectwa były tworzone przez mera rejonu na wniosek dy-

rektora administracji samorządu. Posłowie AWPL- ZChR Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski jeszcze we wrześniu ubiegłego roku złożyli projekt noweli do Ustawy o Samorządzie Terytorialnym przekazującym kompetencje mera rejonu, dotyczące tworzenia sołectw, w gestię rad samorządowych.

„Sołectwa są ważną częścią samorządu terytorialnego oraz

jednym z gwarantów samorządności, dlatego ważne jest, by tworzenie tych jednostek pomocniczych gmin odbywało się przy szerszym udziale przedstawicieli lokalnych społeczności, jakimi niewątpliwie są radni, tym bardziej, że powoływanie i działalność Zgromadzenia Sołtysów jest ściśle związana z działalnością rad samorządowych” – zaznacza posłanka Rita Tamašunienė.

Biskup Dariusz Trijonis opuszcza Wilno

Papież Franciszek mianował wileńskiego biskupa pomocniczego Dariusza Trijonisa biskupem koadiutorem diecezji szawelskiej - poinformowała Kuria Archidiecezji Wileńskiej.

Biskup Trijonis będzie pomocnikiem biskupa szawelskiego Eugenijusa Bartulisa i ma prawo następstwa po nim na urzędzie biskupa diecezji.

Dariusz Trijonis urodził się 21 kwietnia 1973 roku w Telszach, w rodzinie praktykujących katolików. Po ukończeniu szkoły średniej w Telszach w latach 1991-1996 studiował w seminarium duchownym w Telszach. W maju 1996 roku został wyświęcony na diakona, a za rok otrzymał święcenia kapłańskie.

W latach 1997-1999 Trijonis

studiował w Rzymie i uzyskał licencjat z teologii na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim. Po powrocie na Litwę, do 2002

roku, pełnił obowiązki prefekta i wykładowcy w seminarium duchownym w Telszach.

Od 2012 do 2015 roku był zastępcą sekretarza generalnego Konferencji Episkopatu Litwy. Od 2015 roku wrócił do Telsz i

pełnił obowiązki administratora katedry w Telszach. W 2017 roku był ekonomą kurii diecezji telszańskiej i seminarium duchownego w Telszach.

29 września 2017 roku papież Franciszek mianował ks. Dariusza Trijonisa pomocniczym biskupem archidiecezji wileńskiej, a 16 grudnia tegoż roku w katedrze wileńskiej odbyły się święcenia biskupie ks. Dariusza Trijonisa.

W listopadzie 2017 roku został przewodniczącym Rady ds. Eklezjastycznych Konferencji Biskupów Litwy, w latach 2017-2021 pełnił także funkcję przewodniczącego Rady ds. Młodzieży. Od 2022 r. wyklada teologię moralną w wileńskim seminarium duchownym.

Fot. Teresa Worobiej

Tegoroczna wiosna – najcieplejsza od prawie 250 lat

Na Litwie tegoroczna wiosna była najcieplejsza w historii współczesnych obserwacji meteorologicznych (tj. od 1961 r.), a wieloletnie dane dotyczące temperatury powietrza w Wilnie pokazują, że była to najcieplejsza wiosna od prawie 250 lat – poinformowała Litewska Służba Hydrometeorologiczna (LHMT).

Tegoroczny marzec (średnia temperatura powietrza +2,3°C) był czwartym najcieplejszym marcem (wraz z marcem 2015 roku) w historii współczesnych obserwacji meteorologicznych, kwiecień (+8,5°C) był piątym (wraz z kwietniem 2014 roku),

a maj (+15,4°C) był drugim (razem z 2013 roku). Dzięki tak ciepłym wiosennym miesiącom wegetacja roślin zaczęła się około 3 tygodni wcześniej niż zwykle. Lato też zaczęło się wcześniej (o 11 dni wcześniej), a w rejonie kłajpedzkim – nawet trzy tygodnie wcześniej.

Przez większą część wiosny kalendarzowej panowała cieplejsza niż zwykle pogoda. Spośród 92 dni tylko 25 było chłodniejszych niż zwykle. Największe dodatnie anomalie temperaturowe odnotowano 9 kwietnia (nawet o 12,7 stopnia C cieplej niż średnia tego dnia), 1 kwietnia (o 11,8

stopnia C cieplej), 31 marca (o 10,8 stopnia C cieplej) i 10 kwietnia (o 9,4 stopnia C cieplej). Największe ujemne anomalie temperaturowe odnotowano w dniach 22-23 kwietnia (anomalie odpowiednio -6,7 i -7,5 stopnia), kiedy w niektórych rejonach kraju spadły duże ilości śniegu.

Tej wiosny zarejestrowano aż 9 nowych rekordów temperatury maksymalnej (dla 1, 3, 16, 30-31 marca i 1, 8-10 kwietnia). Wyższe temperatury w marcu i kwietniu były spowodowane napływem bardzo ciepłych mas powietrza z południa, z Afryki Północnej.

Na podst. **meteo.lt**

Odpis aktu stanu cywilnego można otrzymać tuż po zamówieniu

Centrum Rejestrów informuje, że odpisy aktów stanu cywilnego będzie można otrzymać bezpośrednio po złożeniu wniosku.

Dotychczas standardowy termin realizacji tej usługi wynosił 20 dni roboczych, w przypadku zamówień pilnych – w ciągu jednego dnia roboczego.

Centrum Rejestrów wskazuje, że odpis aktów stanu cywilnego moż-

na zamówić logując się do systemu samoobsługi Centrum Rejestrów. Po zautomatyzowaniu świadczenia usługi odpis w formie elektronicznej zostanie przygotowany natychmiastowo i będzie można go przesłać na wskazany przez klienta adres e-mail lub zostanie podany w systemie samoobsługi Centrum Rejestrów.

Należy zaznaczyć, że automatycznie mogą być generowane jedynie odpisy aktów urodzenia, mał-

żeństwa czy rozvodu, jeżeli dane o urodzeniu wpisano do Rejestru Mieszkańców nie wcześniej niż w 1993 roku, a o małżeństwie lub rozwodzie – nie wcześniej niż w 2005 roku.

Według Centrum Rejestrów, każdego miesiąca odpisy aktów stanu cywilnego zamawia ponad 1000 osób. Około 60 proc. osób składa wnioski w jednym z działów obsługi klienta Centrum Rejestrów.

Na podst. **ELTA**

AWPL-ZChR z 6 proc. poparciem zdobyła czwarty raz z rzędu mandat europośla

W niedzielę, 9 czerwca, w Unii Europejskiej odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. Na Litwie wielki sukces odniosła jedyna polska partia parlamentarna poza Polską, Akcja Wyborcza Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin.

Zdobyła 5,78 proc. głosów w skali całego kraju, zdecydowanie wygrywając w rejonach sołeczniczym (84,71 proc.), wileńskim (41,38 proc.), wisagińskim (22,42 proc.) i trockim (19,39 proc.). Natomiast w rejonie święciańskim uzyskała drugi wynik (15,72 proc.). Polska partia czwarty raz z rzędu zdobyła mandat europośla, który ponownie obejmie lider AWPL-ZChR Waldemar Tomaszewski.

„AWPL-ZChR swoją uczciwą i pełną poświęcenia pracą udowodniła, że jednoczy absolutną większość Polaków, będąc ich reprezentacją na szczeblu europejskim, sejmowym i samorządowym. Jak też skutecznie broni praw wszystkich tradycyjnych mniejszości narodowych” – powiedział w wieczór wyborczy prezes AWPL-ZChR, europoseł Waldemar Tomaszewski, dziękując także wszystkim wyborcom za oddane głosy, a aktywowi AWPL-ZChR za wyjątkową i skuteczną pracę przedwyborczą.

www.awpl.lt

Bankrutują portale beta.lt i grupinis.lt

Spółka „Beta Media“ ogłosiła swoją upadłość. Zarządzała ona portalami beta.lt i grupinis.lt, które zajmowały się sprzedażą bonów podarunkowych.

Status spółki w Centrum Rejestrów nie uległ jeszcze zmianie. Według Rekvizitai.

It przychody ze sprzedaży „Beta Media“ rosły z roku na rok, osiągając w 2022 roku ponad 1 700 000 euro. W tym roku zysk przed opodatkowaniem wyniósł 244 132 euro. Danych o sytuacji finansowej spółki w 2023 roku - brak.

Na obu platformach nie można już nic kupić, gdyż obie nie działają. Na podst. **vz.lt**

Amerykańscy żołnierze nadal będą stacjonować na Litwie

Przebywający z wizytą na Litwie szef Sztabu Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych USA Randy A. George zapewnia, że amerykańscy żołnierze będą nadal stacjonować w naszym kraju w trybie rotacyjnym – donosi ELTA.

W sobotę, 8 czerwca, na konferencji prasowej w Ministerstwie Ochrony Kraju amerykański generał został zapytany, czy może potwierdzić informację podaną wcześniej przez litewskiego ministra ochrony kraju Laurynasa Kasčiūnasa, że batalion żołnierzy amerykańskich zostanie rozmieszczony na Litwie na czas nieokreślony.

„Miejsca do ćwiczeń i wszystko inne stale się poprawia. Dlatego nasi żołnierze mają się tutaj dobrze. To, co jest dla nas bardzo ważne i do czego wspólnie dążymy, to zapewnienie gotowości i naszych zdolności. Widzę, że będziemy kontynuować rotacje i ćwiczenia” – odpowiedział gen. Randy A. George.

„Oczywiście jest to decyzja polityczna (...). Ale jesteśmy tutaj i nasz stosunek, nasze zobowiązanie NATO są tak silne jak nigdy” – zapewnił.

USA kontynuują rozmieszczenie sił rotacyjnych na Litwie i w krajach bałtyckich od grudnia 2019 roku. W 2022 roku potwierdzono, że rotacyjne siły amerykańskie będą na Litwie co najmniej do końca 2025 roku.

Na podst. **ELTA**

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Drodzy Rodacy!

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy poparli nas w wyborach do Parlamentu Europejskiego, oddając swoje głosy na listę Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin.

Szczególne podziękowania chciałbym przekazać tym, którzy pracowali na nasz wspólny sukces: członkom i aktywistom sztabów wyborczych, członkom komisji wyborczych, obserwatorom, popierającym nas organizacjom społecznym, ludziom znanym i nieznanym, którzy wykonywali ogromną pracę.

Przekazuję słowa wielkiej wdzięczności za okazane zaufanie i wiarę w nasze wspólne zwycięstwo. Po raz kolejny udowodniliśmy, że jednocząca wszystkich ludzi dobrej woli Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin cieszy się szerokim poparciem zarówno wśród mniejszości narodowych jak i Litwinów, że ludzie wysoko cenią jej pryncypialną i uczciwą działalność w imię wartości chrześcijańskich. Zapewniam, że dołożymy wszelkich starań, by sprostać Waszemu zaufaniu.

Uzyskany wynik dobrze rokuje na przyszłość, na wybory do parlamentu litewskiego jesienią bieżącego roku. Daje realne szanse na uzyskanie własnej, złożonej z przedstawicieli mniejszości narodowych frakcji w Sejmie litewskim.

W jedności stanowimy siłę!

W imieniu Rady Naczelnej AWPL-ZChR,
przewodniczący **Waldemar Tomaszewski**

**O TRADYCYJNĄ RODZINĘ!
O WARTOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIE!
O EUROPEJ OJCZYZN!**

Waldemar Tomaszewski

Lider polityki prorodzinnej i tradycyjnych wartości na Litwie

Kto będzie reprezentował Litwę w Parlamencie Europejskim?

9 czerwca na Litwie odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. Obywatele Litwy wybrali 11 europosłów. Kto będzie reprezentował nasz kraj w PE?

W wyborach do Parlamentu Europejskiego swoich kandydatów wystawiło 14 partii politycznych i jedna koalicja. Ostatecznie 11 mandatów zostało podzielonych między 8 sił politycznych.

Mandaty do PE zdobyli: Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Paulius Saudargas (Związek Ojczyzny – Litewscy Chrześcijańscy Demokraci), Vilija Blinkevičiūtė, Vytenis Povilas Andriukaitis (Litewska Partia Socjaldemokratyczna), Waldemar Tomaszewski (Akcja Wyborcza Polaków na Litwie - Związek Chrześcijańskich Rodzin), Aurelijus Veryga (Li-

tewski Związek Chłopów i Zielonych), Dainius Žalimas (Partia Wolności), Virginijus Sinkevičius (Związek Demokratów „W imię Litwy”), Petras Gražulis (Unia na rzecz Obywateli i Sprawiedliwości oraz Związek Liberalów).

Na podst. vrk.lt

„Lidl” poszukuje pracowników do nowych sklepów w Gałgach, Rzeszy i Awizeniach

Trwa nabór pracowników do nowych sklepów sieci handlowej „Lidl” w Gałgach, Rzeszy i Awizeniach – poinformowała w komunikacie spółka „Lidl Lietuva”.

Obecnie trwa nabór na stanowiska personelu kierowniczego i pracowników sklepu.

Jak podkreśla Sandra Savicienė, członkini zarządu i kierowniczka ds. personalnych „Lidl Lietuva”, ubiegając się o pracę mogą też osoby bez

doświadczenia, ponieważ wszyscy nowi pracownicy przed rozpoczęciem pracy przejdą szczegółowe szkolenie teoretyczne i praktyczne. W ich trakcie firma zwróci koszty podróży dla nowych pracowników.

Pracownicy trzech nowych sklepów w Gałgach, Rzeszy i Awizeniach, którzy przepracują 6 miesięcy, otrzymają jednorazową premię w wysokości 500 euro (brutto), a po 1 miesiącu pracy otrzymają bon podarunkowy „Li-

dla” w wysokości 100 euro.

Osobom, ubiegającym się o pracę, wystarczy wypełnić formularz online na stronie internetowej firmy skontaktują się z kandydatem w sprawie dalszych działań.

Więcej informacji o naborze pracowników można uzyskać dzwoniąc pod numer telefonu 8 800 800 50.

Obecnie na Litwie są 72 sklepy sieci „Lidl”.

Rejon wileński produkuje pod względem liczby zalegalizowanych studni głębinowych

Według stanu na 31 maja w samorządach kraju zalegalizowano już 1623 studnie głębinowe – poinformowała Litewska Służba Geologiczna (LGT).

Spośród wszystkich samorządów w kraju liderem jest rejon wileński – zalegalizowano tu 392 ujęcia wód podziemnych, w Wilnie – 169, w rejonie trockim – 95.

Jak podkreślają specjaliści LGT, ujęcie wód podziemnych jest legalne, jeśli jest zarejestrowane w Rejestrze Zasobów Ziemi. Status studni wierconej, niezależnie od tego, czy jest zarejestrowana, czy nie, można sprawdzić w sekcji Elektroninės paslaugos (usługi elektroniczne) na stronie internetowej Litewskiej Służby Geologicznej (Mapa studni głębinowych).

Należy pamiętać, że zarejestrowana studnia głębinowa zwiększa także wartość posesji.

Jeżeli studnia wiercona nie zostanie zalegalizowana w określonym terminie, grozi kara pieniężna i likwidacja. Zatem pospieszcie się i skorzystajcie z możliwości, aby bezpłatnie zalegalizować swoją posiadaną studnię głębinową. Można to zrobić do 30 kwietnia 2025 roku.

Jak tłumaczy Ministerstwo Środowiska, studnia głębinowa i studnia szachtowa (kopana) to dwa różne urządzenia. Studni szachtowej nie trzeba rejestrować w Rejestrze Zasobów Ziemi.

W razie jakichkolwiek pytań dotyczących legalizacji studni głębinowej, można skontaktować się mailowo ze specjalistami LGT: info@lgt.lt lub telefonicznie pod numerem +370 670 73333 (naciśnij 1).

Konsultacje telefoniczne udzielane są w dni powszednie w godzinach od 8.00 do 12.00.

Na podst. lgt.lrv.lt

Nowa inwestycja w rejonie wileńskim da około 340 miejsc pracy

Na terenie rejonu wileńskiego planowana jest budowa nowej fabryki, gdzie zatrudnienie znajdzie około 340 osób.

Ministerstwo Gospodarki i Innowacji informuje, że podpisało umowę z firmami „KG Constructions” i „KG Energija”, zgodnie z którą planują one budowę nowej fabryki na terenie rejonu wileńskiego.

Planuje się, że przyczyni się do utworzenia około 340 nowych miejsc pracy i przyciągnie 20,5 mln euro inwestycji.

Projekt realizowany będzie we wsi Jadwigowo w rejonie wileńskim, gdzie obok już działającej fabryki zostanie zbudowany nowy budynek produkcyjny o powierzchni 15,7 tys. metrów kwadratowych (pomieszczenia administracyjne wyniosą 2,9 tys. metrów kwadratowych).

Dzięki nowemu budynkowi produkcyjnemu firmy planują znacząco zwiększyć produkcję elementów elewacyjnych.

Na podst. eimin.lrv.lt

W wileńskich Markuciach powstanie ogromny kompleks budynków hotelowych

W Wilnie, w dzielnicy Markucie, na terenie dawnej fabryki „Audėjas”, przy ulicy Drujos, powstaje nowy kwartał mieszkalno-handlowo-administracyjny.

Kompleks będzie się składał z dwóch jednostek funkcjonalnych: bloku colivingowego (Coliving to forma mieszkania, w której lokatorzy, oprócz swoich prywatnych mieszkań, posiadają wspólną przestrzeń np. duży salon, miejsce do pracy, czytelnię, siłownię, ogród lub jadalnię) – budynki/bloki ABCDEF oraz bloku komercyjnego – budynek/blok GH. Na tym etapie omówione zostaną propozycje projektów trzeciego etapu bloku: budynków hotelowych C2, D2 i EF.

Władze miasta Wilna zatwierdziły ten projekt w maju.

Fot. wizualizacja projektu

NOWINY znad Solczy

Mistrzostwa rejonu sołecznickiego w koszykówce

Triumf drużyny z Białej Waki

W Małych Sołecznikach dobiegły końca wiosenne mistrzostwa rejonu sołecznickiego w koszykówce. Tytuł mistrza zdobyła drużyna koszykarska z Białej Waki.

W walce o 3 miejsce spotkały się ekipy Suppleo (Wilno) i Suderwy (rejon wileński), które wcześniej 5 czerwca przegrały swoje mecze półfinałowe z Nową Falą i Białą Waką. Drużyna z rejonu wileńskiego pokazała zdecydowanie lepszą koszykówkę i zdobyła brązowy medal pokonując rywali z wynikiem 105:75.

W przerwach między meczami organizowane były konkursy dla widzów, w których można było wygrać nagrody ufundowane przez organizatorów turnieju.

Po walce o trzecie miejsce rozpoczął się długo wyczekiwany finał mistrzostw, w którym spotkały się drużyny „Biała Waka” i „Nowa Fala”. Drużyny grały niemal równo przez cztery kwarty, jednak ostatecznie z wynikiem 65:60, ze zwycięstwa cieszyli się zawodnicy z Białej Waki.

Tabela końcowa wiosennych mistrzostw koszykówki:

I miejsce – „Baltoji Vokė”

II miejsce – „Nowa Fala”

III miejsce – „Suderve”

IV miejsce – „Suppleo”

Mistrzostwa sędziowali wysoko wykwalifikowani sędziowie Gintaras Vitkauskas i Andrzej Urbanowicz.

Najlepsza piątka zawodników turnieju:

Titas Pundinas (Suderwa)

Augustas Aukštuolis (Suppleo)

Andrius Voitkevičius (Nowa Fala)

Mantas Gajauskas (Suderwa)

Waldemar Łodziato (Biała Waka)

MVP mistrzostw – Maksim Koczetkow (Biała Waka)

Główni sponsorzy turnieju:

Spółka „Šalčininkai AutoSpa” i spółka „Ekspresbusas”.

Sponsorzy generalni:

Spółka „Etanetas”, rolnik Tadeusz Pietkiewicz, spółki „Armplast”, „PRIME Athlete Management”, rolnik Paweł Bandalewicz.

Sponsorzy:

Rolnik Tadeusz Rudzis, spółka Valaneta, instytucja publiczna „Wspólnota Miłosierdzia Bożego” (przewodniczący Tadeusz Romanowski), MB Eurauto.

Partnerzy:

Samorząd Rejonu Sołecznickiego, spółka Medvalis, Guru Spa, Kamikadze kuchnia japońska, kawiarnia Sava Piza.

Wypadek z nieletnim motocyklistą

Do wypadku doszło we wtorek wieczorem na ul. I. Jundzilo we wsi Podborze w rejonie sołecznickim (gmina Podborze). Jak poinformował Główny Komisariat Policji Powiatu Wileńskiego, wyjeżdżający z bocznej drogi motocyklista nie ustąpił pierwszeństwa i zderzył się z jadącym główną drogą samochodem marki BMW.

Motocyklem marki Extreme Ride AGB-37-3C kierował 15-latek bez prawa jazdy. Nastolatek odniósł obrażenia i został przewieziony do szpitala. Okazało się, że motocykl jest niezarejestrowany, nie jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem cywilnym i nie przeszedł badania technicznego.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Wyborcza aktywność solczan największa na Litwie

Jednoznaczne zwycięstwo AWPL - ZChR

9 czerwca obywatele krajów Unii Europejskiej wybierali swoich przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego. Frekwencja wyborcza na Litwie wyniosła 28,9 proc., lecz najwyższą była w rejonie sołecznickim - 44,84 proc. W rejonie do urn wyborczych przyszło 11 245 z 25 080 wyborców.

Najbardziej aktywnie głosowali mieszkańcy punktów wyborczych w Kamionce (71,33 proc.), Białej Wace (71,14 proc.), Dojliadach (62,86 proc.), Milkun (61,65 proc.), Dajnowie (60,93 proc.), Janczunach (60,54 proc.), Tawsiunach (60,23 proc.) oraz Podborzu (59,15 proc.).

Według danych Głównej Komisji Wyborczej, 84,71 proc. mieszkańców rejonu sołecznickiego oddało swoje głosy na li-

stę Akcji Wyborczej Polaków Litwy - Związku Chrześcijańskich Rodzin. Drugą najpopularniejszą partią była Socjaldemokratycz-

kiego oddało swoje głosy na listę Akcji Wyborczej Polaków Litwy - Związku Chrześcijańskich Rodzin. Drugą najpopularniejszą partią była Socjaldemokratycz-

na Partia Litwy, która otrzymała 3,51 proc. głosów. Związek Ojczyzny - Litewscy Chrześcijańscy Demokraci, Związek Chłopów Litewskich i Zielonych, Partia Wolności, Związek Narodu i Sprawiedliwości (centryści, nacjonalisci), Partia Regionów Litwy, Koalicja Pokoju (Partia Chrześcijańskiej Demokracji Litwy, Partia Żmudzka) i Partia Pracy otrzymały od 1,04 proc. do 1,36 proc. głosów.

Prezes Akcji Wyborczej Polaków Litwy - Związku Chrześcijańskich Rodzin Waldemar Tomaszewski zdobył 21288 głosów, mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz - 13567, wice-mer Józef Rybak - 6189, wice-mer Waldemar Śliżewski - 5369, natomiast dyrektor administracji rejonowej Grzegorz Jurgo - 5185.

Mieszkańcy Dziewieniszek mają więcej możliwości pozbycia się odpadów

Pożyteczna i potrzebna inwestycja

W Dziewieniszkach w rejonie sołecznickim został zbudowany punkt zbiórki odpadów wielkogabarytowych. Punkt ten znajduje się przy ulicy Geranionų, w pobliżu oczyszczalni ścieków. O dogodny dojazd zadbał Samorząd Rejonu Sołecznickiego.

„Infrastruktura gospodarowania odpadami staje się coraz bardziej wygodna dla naszych mieszkańców. Wszyscy jesteśmy przekonani, że mieszkańcy gmin Dziewieniszki i Paszki będą mieli lepsze warunki do oddawania różnego rodzaju odpadów. Inwestycja jest duża, a najważniejsze, żeby była użyteczna i potrzebna naszym mieszkańcom” - powiedział mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz podczas oficjalnego otwarcia punktu. Dodał, że nowa infrastruktura przyczyni się do ochrony środowiska.

Dyrektor spółki „VAATC” Tomas Vaitkevičius podkreślił, że negocjacje w sprawie budowy punktu zbiórki odpadów wielkogabarytowych w Dziewieniszkach rozpoczęły się pięć lat temu.

„Spośród ośmiu samorządów regionu wileńskiego chyba jedyny rejon sołecznicki spełnił formalny wymóg dotyczący liczby punktów. Obecnie, zgodnie z planem

państwowym, punktów w rejonie sołecznickim jest tyle, ile powinno być. Pozostałe trzy punkty zbiórki odpadów wielkogabarytowych w rejonie sołecznickim nabierają tempa, ludzie je odkrywają - mówił Tomas Vaitkevičius. - Odpady, które przyjmie „VAATC”, nie trafią do środowiska, a więc będzie wokół czystiej i piękniej. Najważniejsze, że jesteśmy potrzebni. Czeka nas wspólna praca przy rozwijaniu tego punktu”.

Samorząd Rejonu Sołecznickiego wyraził chęć, aby w punkcie zbiórki odpadów wielkogabarytowych działał też punkt wymiany rzeczami DEK'ui. Przedstawiciele „VAATC” zgodzili się na tę propozycję, planują też zorganizować tu zajęcia edukacyjne dla dzieci i dorosłych, ponieważ firma chce twórczo szerzyć informacje na temat segregacji

śmieci i zrównoważony rozwój.

Starosta gminy Dziewieniszki Czesława Marcinkiewicz wyraziła zadowolenie z rozwoju infrastruktury gospodarki odpadami w gminie. W imieniu wszystkich mieszkańców podziękowała tym, którzy przyczynili się do budowy punktu zbiórki odpadów wielkogabarytowych.

Obecnie trwają prace organizacyjne związane z urządzeniem punktu, zacznie on działać za około miesiąc.

W pobliżu punktu zbiórki odpadów wielkogabarytowych w Dziewieniszkach został posadzony dąb jako symbol sprawnej współpracy pomiędzy Samorządem Rejonu Sołecznickiego a firmą „VAATC”. Drzewko będzie przypominać o ambitnych inicjatywach, dotyczących ochrony przyrody.

Odpowiedzmy na Bożą miłość

(Dokończenie ze str. 1)

lej, przez trudy i cierpienia. Motto tegorocznej pielgrzymki jest: Odpowiedzmy na Bożą miłość. Bóg okazuje nam miłość poprzez wszystko. Poprzez Biblię, aniołów, ludzi, Kościół. Jesteśmy teraz na Eucharystii, aby dziękować za wszystko, by odpowiadać na tę miłość – mówił podczas kazania ks. Wiktor Kudriaszow, kierownik duchowy pielgrzymki.

Po Mszy św. wszyscy udali na apel przy grobie ks. Józefa Obremskiego. Właśnie w piątek wypadła 13. rocznica śmierci szanowanego na Wileńszczyźnie kapłana. Jego pamięć uczcili i pąt-

nicy, i mieszkańcy miasteczka, i wszyscy, komu bliska jest ta postać. We wspólnej modlitwie, podczas której dziękowano Bogu za posługę kapłańską cenionego prałata, uczestniczył prezes ZPL, europoseł Waldemar Tomaszewski, posłanka Rita Tamašunienė, którzy wraz z pielgrzymami pokonali trasę z Suderwy do Mejszagoly.

Waldemar Tomaszewski powiedział dla młodzieży kilka słów o prałacie Józefie Obremskim. – Młodzi ludzie już na pewno go nie pamiętają. Odszedł 7 czerwca przed 13 laty. Jest to w zasadzie największy Polak mieszkający po wojnie na Wileńszczyźnie, któ-

ry dawał przykład nam wszystkim, całej Wileńszczyźnie. Proszę o modlitwę o wyniesienie jego na ołtarze. Z taką inicjatywą wysłała mejszagolska parafia w roku 2018, siedem lat po śmierci prałata. Więc ta modlitwa jest bardzo potrzebna, bo w naszym przekonaniu, była to osoba opatrnościowa, osoba święta – mówił Waldemar Tomaszewski.

Jak i co roku gościnnie parafia mejszagolska częstowała pielgrzymów pysznymi kybynami.

W pielgrzymce tradycyjnie licznie brały udział dzieci i młodzież z rejonu wileńskiego. – W tym roku mieliśmy sporą liczbę

uczestników – ponad 400 osób, głównie uczniowie i nauczyciele z rejonu wileńskiego. Cieszy fakt, że młodzież każdego roku w szkołach pyta, czy w tym roku będzie pielgrzymka, chętnie uczestniczy we wspólnej modlitwie, niesie własne intencje i podąża śladami księdza prałata Józefa Obremskiego – powiedziała po pielgrzymce Janina Klimaszewska, przedstawicielka komitetu organizacyjnego. Dodala, że w pielgrzymce wzięli też udział litewskojęzyczni uczniowie ze Szkoły Podstawowej „Saulėtekio” w Bezdanych.

Tradycyjnie na pielgrzymkowy szlak do Mejszagoly wyruszyli też podopieczni Centrum Dniennego Pobytu Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie, którzy co roku biorą w niej udział, oraz mieszkańcy Centrum Opieki w Podbrzeziu pod opieką pracowników.

Na trasie pielgrzymi mieli dwa postoje – jeden na terenie gminy duszkańskiej, a drugi przy krzyżu niedaleko Mejszagoly. W tym miejscu do pątników dołączyły dzieci z grup wczesnoszkolnych Gimnazjum im. ks. Józefa Obremskiego w Mejszagole, pod opieką dorosłych, i razem pokonały ostatni, jednokilometrowy odcinek trasy.

Pierwsza Piesza Pielgrzymka Śladami Księdza Prałata Józefa Obremskiego odbyła się w 2012 roku z inicjatywy wieloletniej mer samorządu rejonu wileńskiego Marii Reksć. Wydarzenie to jest kontynuowane do dzisiaj. Pielgrzymka ma na celu promowanie wartości i idei chrześcijańskich, którymi w życiu kierował się patriarcha Wileńszczyzny, śp. ksiądz prałat Józef Obremski.

Fot. Marlena Paszkowska

Posel Czesław Olszewski: dlaczego Główna Komisja Wyborcza i rządzący milczą na temat poważnych naruszeń podczas wyborów?

Posel Czesław Olszewski z Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin zwraca uwagę na to, że Główna Komisja Wyborcza (VRK) i rządząca koalicja „zmową milczenia objęły poważne naruszenia ordynacji wyborczej”.

Jak podkreśla, budzi to wątpliwości co do przestrzegania zasad przejrzystości i jawności w społeczeństwie demokratycznym. Dlatego apeluje do mediów o uważne przyglądanie się wyborom i nagłaśnianie wszelkich naruszeń i nieprawidłowości.

„Główna Komisja Wyborcza i rządząca koalicja zmową milczenia objęły poważne naruszenia ordynacji wyborczej. Ta cisza może budzić wątpliwości co do przestrzegania niezbędnych w społeczeństwie demokratycznym zasad przejrzystości i jawności” – podkreślił poseł Czesław Olszewski w wydanym apelu. Wskazał, że podczas niedawnych wyborów prezydenckich doszło do wielu poważnych naruszeń. „Na przykład znaleziono 100 nieopieczonych kart do głosowania – może za to grozić nawet odpowiedzialność karna. Ale w tym temacie jest cicho” – zaznaczył. Dodał, że druga tura wyborów też

nie obyła się bez problemów technicznych, bo wyłączały się komputery i nie działał system wyborczy. Dlatego bardzo go dziwi to, że nikt nie szuka winnych, choć pojawiają się głosy o możliwych

próbach wpływania na wyniki wyborów za pośrednictwem systemów komputerowych.

„Podejrzenia te potwierdził incydent, który odbił się szerokim echem w mediach, ale został później uciszony: kobieta przyszła na wybory, ale okazało się, że jej głos został już oddany. To chyba nie był przypadek, że komputery wyłączyły się akurat w tym momencie. Wygląda na to, że ktoś manipuluje wynikami głosowania” – podkreśla poseł. Jako dowód przytoczył linki do artykułów w litewskich mediach o narusze-

niach podczas wyborów (<https://www.delfi.lt/news/daily/politics/del-apmaudzios-klaidos-moterisvienioje-negalejo-balsuoti-vrk-atsipraso-96494697>),

<https://kaunas.kasvyksta.lt/skaitytojai/2024/05/12/atejus-balsuoti-paaiskejo-jog-to-darytinegales-baigesi-balsavimo-biuletiniai/>;

<https://www.delfi.lt/news/daily/politics/pirmieji-nesklandumai-balsuojant-prezidento-rinkimuose-vrk-appailestauja-120010257>;

<https://www.lrt.lt/lituanica/aktualijos/751/2267033/nesklandumai-balsuojant-pastu-daugelis-lietuviu-belgijoje-vis-dar-negavo-biuletiniu>.

„Wywołała to skandal, ale przewodnicząca VRK jeszcze nie usłyszała zarzutów, być może dlatego, że została mianowana przez obecną koalicję rządzącą. Jakiś czas temu za kadencji poprzednich przewodniczących VRK nawet o najmniejszych naruszeniach było głośno, przyciągały one uwagę VRK i mediów – zwrócił uwagę Olszewski. – Jednak dzisiaj, gdy mamy do czynienia ze znacznie poważniejszymi naruszeniami, jest cicho na ten temat. Jak można zaprzeczyć, że część wyborców, którzy brali udział w po-

przednich wyborach, może ponownie głosować nielegalnie? Zwłaszcza, gdy na przykład podczas wyborów nastąpi awaria systemu komputerowego”.

Czesław Olszewski przypomniał, że 4 stycznia 1998 r. w drugiej turze wyborów prezydenckich na Litwie zmierzyło się dwóch kandydatów: Valdas Adamkus i Artūras Paulauskas. Choć różnica między kandydatami była bardzo mała – zaledwie 0,74 proc. – to nie była to jedyna niespodzianka. „Krażyły pogłoski, że zepsuł się system komputerowy i liczenie głosów w Kownie było niemożliwe. Ludzie wyrażali swoje niezadowolenie, twierdząc, że wybory mogły zostać sfalszowane. Pozostało to w pamięci historycznej kraju jako wydarzenie negatywne” – zauważył polityk.

Podkreślił, że kiedy w 2004 roku Litwa przystąpiła do Unii Europejskiej i NATO, otworzyło to nowy etap w dziejach kraju i był to krok ku uzyskaniu statusu państwa prawdziwie europejskiego, w którym przestrzegane jest prawo i zasady sprawiedliwości.

„Pomimo tych sukcesów w 2024 roku stanęliśmy przed wyzwaniem, kiedy to podczas wyborów komputery znów zawiodą. Stawia to pod znakiem zapyta-

nia przygotowanie techniczne i przejrzystość, które są niezbędne do funkcjonowania demokracji” – akcentuje Olszewski.

Dodał, że 4 czerwca w Sejmie odbyła się konferencja prasowa, podczas której omówiono możliwe poważne naruszenia podczas wyborów prezydenckich i złożono do sądu skargę w tej sprawie (<https://www.youtube.com/watch?v=zwtwHQJTNU0>).

„Mimo tych poważnych naruszeń, wygląda na to, że problem nie jest poruszany, panuje milczenie. Opinia publiczna słusznie zwraca uwagę, że problemy techniczne podczas wyborów są krytycznym sygnałem dla naszej demokracji.

Aby zapobiec takim przypadkom, apeluję do członków Głównej Komisji Wyborczej o podjęcie działań zapewniających sprawne działanie systemów komputerowych. Zwracam się także do mediów z prośbą o dokładne dziennikarskie śledztwa.

Jest to konieczne, aby uniknąć wszelkich dwuznaczności w naszym systemie demokratycznym. Wiadomo, że nikt – ani przy urnie wyborczej, ani przy komputerze – nie ma prawa fałszować wyników wyborów” – apeluje poseł Czesław Olszewski.

Wyniki świadczą o poparciu nie tylko dla programu, ale i działań AWPL-ZChR

(Dokończenie ze str. 1)

Na początku konferencji Waldemar Tomaszewski podziękował serdecznie wszystkim wyborcom za poparcie, jakie okazali AWPL-ZChR – „partii wartości, partii chrześcijańskiej, partii tradycyjnej rodziny, partii, która posiada ogromne doświadczenie w pracy w Parlamencie Europejskim”.

Waldemar Tomaszewski zwrócił się z podziękowaniami do wyborców oraz członków sztabu wyborczego także w języku polskim i rosyjskim, zapewniając, że AWPL-ZChR nie zawiedzie i dalej będzie walczyć o prawa mniejszości narodowych, tradycyjnych rodzin i chrześcijańskie wartości w PE.

Wygrana AWPL-ZChR w czterech samorządach

„AWPL-ZChR zdobyła 5,8 procent głosów w skali całego kraju i znacząco poprawiła swój wynik w porównaniu do poprzednich wyborów, kiedy to zdobyliśmy 5,3 procent głosów. Użytkaliśmy mandat do Parlamentu Europejskiego, wygraliśmy w aż 4 samorządach – rekord osiągnęliśmy w rejonie sołecznickim, gdzie na naszą listę zgłoszowało 85 procent wyborców, co jest ogromnym sukcesem naszego oddziału sołecznickiego na czele z merem rejonu Zdzisławem Palewiczem. Wygraliśmy także w rejonie wileńskim, gdzie zebraliśmy 42 procenty głosów. Socjaldemokraci zebrali tam jedynie 9 procent, rok temu podczas pierwszej tury wyborów samorządowych zebrali tych głosów 26 procent i tylko dzięki utworzeniu koalicji z konserwatorami i liberalami zdobyli stanowisko mera” – skomentował.

„Wygraliśmy także w rejonie trockim, a rządząca partia liberałów była trzecia. Moim zdaniem wyborcy odpowiednio zareagowali na dyskryminację mniejszości narodowych w rejonie trockim, gdzie w ostatnich latach były zreorganizowane, a w praktyce zamknięte dwie szkoły mniejszości narodowych w Polukniu i Starzych Trokach” – mówił.

„Wyniki uzyskane w Wisagini, rejonie sołecznickim, czy rejonie święciańskim, gdzie zdobyliśmy zaszczytne drugie miejsce, mówią o poparciu nie tylko dla naszego programu, ale i naszych działań, które polegają na obronie praw ludzi mieszkających przy granicy z Białorusią” – powiedział Waldemar Tomaszewski. Podkreślił, że obecnie zamknięte tam są prawie wszystkie przejścia graniczne, tworzą się przez to znaczne kolejki, które są sporą niedogodnością dla mieszkańców, którzy bardzo często posiadają po drugiej stronie granicy krewnych. „AWPL-ZChR jest jedyną partią, której przedstawiciele odwiedzają

te tereny, podczas gdy problemy tych ludzi w ogóle nie interesują władz centralnych” – dodał.

Przyszłe cele – kontynuacja wcześniejszych prac

Mówiąc o przyszłej pracy w PE zaznaczył, że będzie to kontynuacja wcześniejszej pracy, a jako podstawowe zadania i cele

zycję i wciąż ją polepszamy” - dodała i zaznaczyła, że teraz partia będzie się koncentrować na kolejnych wyborach. Podkreśliła, że AWPL-ZChR chce, by Litwa rosła w siłę oraz chce łączyć wszystkich obywateli bez względu na ich narodowość. „Mam nadzieję, że nasi wyborcy, którzy opowiadają się za wartościami, które

po zaznaczeniu partii wstawia w pozostałych polach krzyżyki, aby nikt nie mógł ich za niego wypełnić” – powiedział Urban. „Tutaj została wyrażona wola, osoba oddała głos na konkretną partię polityczną, ale karta do głosowania została uznana za nieważną” – dodał.

Według wiceprzewodniczącego partii takich głosów mo-

wodniczący parlamentu (Viktoras Pranckietis – przyp. red.) jakoby spóźnił się z terminem, tj. nie zarządził w czas zwołania posiedzenia zarządu Sejmu w tej kwestii (bo to do obowiązków Sejmu należy zgłoszenie skargi do Sądu Konstytucyjnego). „Zostało rażąco naruszone nasze prawo do obrony swoich praw

wymienił m.in. utrzymanie Unii Europejskiej jako związku niepodległych państw, a nie federacji, poprawę stosunków z Białorusią, która historycznie i kulturowo jest blisko związana z Litwą. W. Tomaszewski wymienił także wzmocnienie polityki prorodzinnej i ochronę wartości chrześcijańskich.

„Ludzie rozumieją, że reprezentujemy ich interesy”

Rita Tamašunienė wyraziła zadowolenie z uzyskanych rezultatów i podziękowała wyborcom, a także ludziom pracującym w komisjach, obserwatorom za wspólną pracę. „To pokazuje, że ludzie rozumieją, co robimy w polityce, że reprezentujemy ich interesy i to, co deklarujemy przed wyborami, potem wdrażamy w życie poprzez polityczne decyzje na wszystkich szczeblach, zarówno w Sejmie jak i w samorządach” - dodała.

Wiceprzewodnicząca AWPL-ZChR zaznaczyła, że szczególnie cieszą wyniki z 4 samorządów, gdzie jej partia była pierwsza. Szczególną uwagę zwróciła na wyniki w rejonie wileńskim. Przypomniała, że ponad rok temu święcili tam triumfy socjaldemokraci, ale jak pokazały te wybory, bez wsparcia konserwatystów i liberałów mają poparcie na poziomie zaledwie 9 procent.

„Tendencje są dobre, wyniki są dobre, zachowaliśmy swoją po-

deklarujemy, za rozwiązaniami jakie proponujemy dla naszego kraju, poprą nas i osiągniemy dobry wynik także w wyborach parlamentarnych” - powiedziała na zakończenie.

Kluczem do sukcesu klarowny program i aktywna kampania

Waldemar Urban wyraził zadowolenie z rosnącego poparcia dla AWPL-ZChR, co pozytywnie nastraja na przyszłość. „Słuchając wystąpień innych partii mogliśmy usłyszeć, że komuś przeszkodziła frekwencja, komuś przeszkodził deszcz, a nam nic nie przeszkodziło, gdyż mieliśmy bardzo klarowny program, bardzo aktywnie braлиśmy udział w swojej kampanii politycznej, rozpowszechnialiśmy nasz program, odwiedzaliśmy ludzi, rozmawialiśmy” - mówił. Podziękował wyborcom za okazane zaufanie, podziękował także wszystkim, którzy w mniejszym, czy większym stopniu przyczynili się do tego sukcesu.

AWPL-ZChR zwróciła się do Głównej Komisji Wyborczej

Waldemar Urban mówił także, że jeszcze w nocy AWPL-ZChR zwróciła się do Głównej Komisji Wyborczej (VRK) w związku z nadmierną liczbą unieważnionych kart do głosowania.

„W Wilnie było wiele nieważnych kart do głosowania. Człowiek wyraził swoją wolę i została ona wyrażona odpowiednio. Jednak

głoby być około 2 procent od wszystkich głosów. Zwracając się do VRK AWPL-ZChR wyraziła prośbę o zapewnienie w przyszłości bardziej odpowiedniego szkolenia członków komisji, gdyż jak zaznaczył „wola wyborcy jest jedną z najważniejszych funkcji konstytucyjnych”.

Optymistyczne prognozy przed jesiennymi wyborami do Sejmu RL

Waldemar Tomaszewski zapytany o prognozy przed jesiennymi wyborami do Sejmu ocenił, że jego partia ma szansę osiągnąć dobry wynik, gdyż ludzie chcą zmian. „Mamy bardzo duże szanse na wygranę również tych wyborów, posiadanie własnej frakcji i potencjalnie utworzenie większości rządzącej, choć utworzenie większości nie jest celem samym w sobie, a jedynie środkiem do realizacji programu, pomocy zwykłym ludziom” – powiedział.

Wyraził jednak nadzieję, że podczas zbliżających się wyborów parlamentarnych nie dojdzie do rażących naruszeń, jakie miały miejsce podczas ostatnich wyborów sejmowych w 2020 roku. Przypomniał, że wówczas AWPL-ZChR została pozbawiona możliwości do obrony swych praw w sądzie. Otóż Sąd Konstytucyjny nie rozpatrzył skargi AWPL-ZChR, dotyczącej wielu jawnych naruszeń ustawy podczas wyborów sejmowych. A nie rozpatrzył, bo ówczesny pre-

– wyników wyborów w sądzie. Jednym z głównych osiągnięć naszej zachodniej cywilizacji jest to, że każdy człowiek, organizacja, społeczność może bronić swoich praw w sądzie. Zostaliśmy pozbawieni takich praw” – zaznaczył Tomaszewski.

Inna sprawa, jak podkreślił, która utrudnia reprezentowanie interesów mniejszości narodowych w Sejmie, to zbyt wysoki, jego zdaniem, próg wyborczy podczas wyborów sejmowych – 5 proc. Ubolewał, że przyjętą przez Sejm w 2020 roku uchwałę ws. 3-procentowego progu wyborczego zawetował prezydent i przewagą zaledwie jednego głosu to veto nie zostało odrzucone. „Podczas pierwszego głosowania veto zostało odrzucone, ale konserwatyści zażądali powtórzyć głosowanie. I już podczas drugiego głosowania jeden poseł nie głosował. I tego głosu zabrakło. Dobrze wiecie o kim mowa – głośno się o tym mówi – o Jonasie Dagysie. Zatelefonowano do niego podczas posiedzenia. W taki oto sposób był czyniony wpływ na ważne głosowanie. A gdyby do tego nie doszło, to jeszcze dwie partie trafiłyby do Sejmu – ówczesna Socjaldemokratyczna Partia Pracy i dodatkowe mandaty miałyby AWPL-ZChR i nie powstałaby obecna koalicja rządząca, która, jak wiecie, jest najniżej w rankingu od czasów odzyskania niepodległości przez nasz kraj” – mówił Tomaszewski.

Fot. Wiktor Jusiel

W stolicy

Nowoczesne sposoby podlewania

Wraz ze zmianami klimatycznymi coraz częstsze fale upałów doskwierają nie tylko ludziom, ale też roślinom w mieście. By pomóc im przetrwać w takich warunkach, Wilno testuje zaawansowane techniki podlewania.

W perspektywie potrzeba podlewania będzie tylko rosła. O utrzymanie terenów zielonych w mieście dba przedsiębiorstwo „Stebulė”.

W upalne dni na miasto wyjeżdża dziesięć cystern z wodą – w ciągu doby zużywają około 320 metrów sześciennych wody. Taką ilość wody czteroosobowa rodzina zużywa w ciągu ponad trzech lat.

Podlewanie odbywa się głównie w nocy, by rośliny mogły wchłonąć jak najwięcej wody. Oprócz tego w nocy cysterny z wodą na ulicach nie przeszkadzają ruchowi ulicznemu.

Dla ułatwienia pielęgnacji roślin od ubiegłego roku na miejskich terenach zielonych zaczęto wdrażać systemy podlewania. Zostały zainstalowane na kwietniku na rondzie Santariškių, na kwietniku przy ul. Žemynos w Poszylajciach, na alei Sigito Gedos oraz na kwietniku przy skrzyżowaniu ulic Taikos i Rygos w Justyniszkach.

W stolicy testowane są również innowacyjne metody podlewania. Jedną z nich są hydrobloki. Jest to zbiornik na wodę wykonany z użyciem specjalnej technologii z wełny mineralnej. Zbiornik wkopywany jest w zie-

mię w pobliżu roślin i nawadniany. Jednorazowo może wchłonąć 120 litrów wody, a następnie powoli oddaje wilgoć roślinom. W zależności od wilgotności gleby zbiornik uzupełniany jest wodą.

W Wilnie takie hydrobloki zostały wykopane w dwóch miejscach – na skrzyżowaniu ulic Belmonto i S. Batoro oraz przy ul. Naugarduko. Według testujących tę metodę specjalistów spółki „Stebulė”, po zmierzeniu za pomocą specjalnych czujników wilgotności gleby okazało się, że roślinom wystarcza wilgotności około dwa miesiące.

Na podobnej zasadzie działają również specjalne granulki używane na niektórych miejskich terenach zielonych. Granulki te są nawadniane i mieszane z glebą. Stopniowo uwalniają wilgoć do roślin. Gdy natomiast pada deszcz, wchłaniają wodę, a następnie stopniowo uwalniają ją do

gleby i roślin. Granulki te z czasem się rozkładają.

W miejscach, w których usychające rośliny wymagają natychmiastowego ożywienia, do których utrudniony jest dojazd cystern z wodą lub ciągle podlewanie roślin jest po prostu zbyt głośnie dla mieszkańców, ustawiane są worki do podlewania.

Są to worki z materiału o niskiej przepuszczalności, które umieszcza się w pobliżu roślin i drzew. Wlewa się do nich około 75-85 litrów wody, która powoli wypływa. Cała woda uwalnia się mniej więcej w ciągu doby. W ten sposób rośliny powoli otrzymują wilgoć i ta lepiej się wchłania. Uzupełniać worki do podlewania należy raz na dobę. W Wilnie stoi około 160 takich worków. Wykorzystuje się je do podlewania roślin przy ulicach Pylimo, Maironio, na pl. Šnipiškų oraz w innych miejscach w Wilnie.

Prace przy porządkowaniu terytorium Góry Bouffalowej

W jednej z największych przestrzeni zielonych Wilna – na terytorium Góry Bouffalowej – trwają intensywne prace porządkowe. Prace obejmują terytorium o powierzchni 11,4 ha, w tym – Ogród Luterański. Planuje się, że przeważająca część prac zostanie ukończona jeszcze w tym roku, a cała przestrzeń publiczna zostanie udostępniona na wiosnę 2025 roku.

Teren Góry Bouffalowej ma zostać uporządkowany w ten sposób, by podkreślał architekturę mającej tu powstać Narodowej Sali Koncertowej i stał się atrakcyjnym miejscem rekreacyjnym dla spotkań i wypoczynku wilnian i gości stolicy.

U podnóża Góry Bouffalowej, przy ul. Pamėnkalnio, już wyremontowano parkingi: jeden – przy ul. V. Kudirkos, drugi – przy ul. Tauro. W tym tygodniu otwarto wiadukt dla pieszych i rowerzystów, łączący ten teren ze starówką.

„Decyzja o kompleksowym zagospodarowaniu przestrzeni publicznej przy parku Góry Bo-

uffalowej poprzez zintegrowanie tego terenu z dynamicznym życiem miasta okazała się strzałem w dziesiątkę. Zakończyliśmy kolejny etap – budowę wiaduktu. Mieszkańcy Wilna i goście stolicy już teraz mogą pieszo przejść z Nowego Miasta na starówkę bez przechodzenia przez ulicę” – mówi Laura Joffe, dyrektorka nadzorującej część prac przy Górze Bouffalowej spółki „Vilniaus vystymo kompanija”.

Na dużym poddanym renowacji terenie Góry Bouffalowej trwają również inne prace: układane są sieci inżynierskie, urządzane i odnawiane ścieżki i chodniki, instalowane place zabaw dla dzieci i siłownie plenerowe. W 2024 r. odnowiona zostanie nawierzchnia

asfaltowa ul. Tauro oraz chodniki od ul. Pamėnkalnio do ul. K. Kalinausko.

Priorytetem zagospodarowania terenu Góry Bouffalowej jest zachowanie zielonych, niezabudowanych jej zboczy. W parku rośnie ponad tysiąc różnych drzew i krzewów, które maksymalnie zostaną zachowane. Naturalne ukształtowanie terenu wykorzystywane jest do budowy amfiteatru. Sadzone są nowe rośliny, a istniejące – pielęgnowane. Końcowe prace prowadzone są również w Ogródzie Luterańskim – park przy Pałacu Ślubów również przechodzi prace wykończeniowe, a park obok Pałacu Ślubów jeszcze tego lata zostanie udostępniony dla miłośników spokojnego wypoczynku.

§ Zapytaj, nie zbledzisz!

Porady prawne

Kto zapłaci za zniszczone mienie sąsiadów? (1)

Mieszkańcy Litwy nie są skłonni do bliskich przyjaźni z sąsiadami – badania dowodzą, że 6 z 10 ograniczają się do uprzejmego pozdrowienia. Niestety, wzajemne relacje często psują nieszczęśliwe wypadki, podczas których niszczone są mieszkania i inne mienie sąsiadów. Ubezpieczyciele zwracają uwagę, że najczęściej mienie sąsiadów niszczone jest z powodu zalania, natomiast najboleśniej-sze szkody powodowane są przez pożary.

Spółka ubezpieczeniowa „Gjensidige” w latach 2022-2023 zarejestrowała prawie 1,5 tys. wypadków ubezpieczeniowych, w których doszło do uszkodzenia mienia sąsiadów. Poszkodowanym wypłacono prawie 0,5 mln euro odszkodowania. Ponad dwie trzecie zdarzeń dotyczyło szkód spowodowanych przez zalanie, zaś prawie jedną trzecią stanowiły szkody wyrządzone sąsiadom w czasie burzy. Największe odszkodowanie wyniosło 10 tys. euro, kiedy to z powodu awarii wodociągu zalane zostały mieszkania sąsiadów.

„Mieszkańcy zdają sobie sprawę z tego, że to sąsiedzi najczęściej przychodzą na ratunek w przypadku pożaru, powodzi czy kradzieży. Uwaga ze strony sąsiadów to nie tylko niezwłoczna pomoc w nieszczęściu, ale też powód, dla którego tych nieszczęśliwych wypadków zdarza się mniej. Mogą poinformować o pożarze, odpędzić podejrzane osoby czy uratować będące na podwórku mienie przed szalejącą burzą” – mówi kierowniczka Departamentu Odszkodowań na Kraje Bałtyckie spółki ubezpieczeniowej „Gjensidige” Viktorija Katilienė.

Przedstawicielka spółki ubezpieczeniowej zwraca uwagę, że w okresie letnim zwiększa się średnie odszkodowanie wypłacane sąsiadom za wyrządzone im szkody. „Gdy ludzie są poza domem, nie tak szybko dostrzegają awarie, jak w okresie jesienno-zimowym. Awarie nie są usuwane w porę, dlatego mieszkańcy i ich sąsiedzi doznają większych strat” – mówi ubezpieczycielka.

Jak podkreśla V. Katilienė, na Litwie najwięcej szkód dla mieszkań i mieszczącego się w nich mienia sąsiadów wyrządza woda, więcej niż zwykle przypadków zalania notuje się w nowym budownictwie.

„Tuż po przeniesieniu się do nowego mieszkania mieszkańcy nie są przyzwyczajeni do właściwego korzystania z nowo nabytego sprzętu gospodarstwa domowego i innego sprzętu, dlatego w takich mieszkaniach częściej dochodzi do awarii” – mówi przedstawicielka firmy ubezpieczeniowej. Jak podkreśla V. Katilienė, zalanie mieszkań sąsiadów powodują przyczyny, których można by było uniknąć, gdyby systemy były właściwie utrzymane i remontowane.

Wyremontowano most Zwierzyniecki

Dobiegł końca remont mostu Zwierzynieckiego, łączącego dzielnicę Zwierzyniec z centralną częścią miasta. Znajdujący się w pobliżu Sejmu most ostatni raz remontowany był dwie dekady temu – w 2005 roku.

W trakcie zaplanowanych prac remontowych przywrócono autentyczny wygląd mostu Zwierzynieckiego. Pomalowano m.in. metalowe balustrady, metalowe belki elewacyjne, naprawiono nawierzchnię, usunięto nierówności, uszczelniono bok poręczy, a w przeszłach bocznych wykonano odwodnienie. Usunięto także graffiti oraz umyto granitowe powierzchnie mostu.

Uporządkowano także nabrzeże obok mostu. Wymieniono płyty żelbetowe na nasypach. Po stronie Zwierzynca zabetonowano i pokryto żywicą epoksydową żelbetowe schody.

Podczas remontu ruch samochodowy na moście nie był ograniczony.

Teraz kolej na remont mostu Geležinio Vilko. Podczas robót do 31 lipca będzie obowiązywał zakaz ruchu pieszych i rowerzystów po wschodniej stronie mostu, a od 1 sierpnia do 30 września – po zachodniej stronie.

Przez prawie 400 lat, począwszy od 1536 roku, jedynym mostem na Wilii w Wilnie był most Zielony, a drugi pojawił się właśnie na Zwierzynku. Most wybudowano w latach 1905-1907 w miejscu drewnianego mostu, który służył nieco ponad dekadę. Ponieważ przez drewniany most nie mogły przejechać samochody ciężarowe, po przyłączeniu Zwierzynca do Wilna w 1902 roku, ogłoszono przetarg na budowę metalowego mostu.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 13 czerwca	Piątek 14 czerwca	Sobota 15 czerwca	Niedziela 16 czerwca	Poniedziałek 17 czerwca	Wtorek 18 czerwca	Środa 19 czerwca
20°C	19°C	22°C	26°C	22°C	27°C	28°C
10°C	11°C	12°C	14°C	17°C	16°C	17°C
Księżyc:		VI 14 1 KWADRA	VI 22 PEŁNIA	VI 29 OSTATNIA KWADRA	VII 05 NÓW	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 13 czerwca

Dzień św. Antoniego

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.56

Długość dnia – 17 godz. 14 min.

Antoniego, Gerarda, Lucjana

Piątek, 14 czerwca

Dzień Żaloby i Nadziei na Litwie

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.57

Długość dnia – 17 godz. 15 min.

Elizy, Metodego, Michala

Sobota, 15 czerwca

Dzień Okupacji i Ludobójstwa na Litwie

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.57

Długość dnia – 17 godz. 16 min.

Jolanty, Lotara, Wita, Witolda

Niedziela, 16 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.58

Długość dnia – 17 godz. 16 min.

Anety, Aureusza, Benona, Judyty, Justyny, Ludgardy

Poniedziałek, 17 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.58

Długość dnia – 17 godz. 16 min.

Adolfa, Alberta, Awity, Izaury, Teresy, Waleriany

Wtorek, 18 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.58

Długość dnia – 17 godz. 17 min.

Amandy, Elżbiety, Emila, Grzegorza, Marka

Środa, 19 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.59

Długość dnia – 17 godz. 18 min.

Gerwazego, Julianny, Michaliny, Odon, Protazego, Romualda

13 CZERWCA

1702 – urodził się książę Michał Kazimierz Radziwiłł, „Rybeńko”, hetman wielki litewski; posiadacz jednej z największych fortun w Rzeczypospolitej (zm. 1762).

1822 – urodził się w Mitawie (ob. Jelgawa, Łotwa) Carl Ernst Heinrich Schmidt, niemiecki chemik, prof. Uniwersytetu w Dorpacie (zm. 1894); określił typy krystalizacji np. cholesterolu.

1872 – urodził się Jan Szczepaniak, wynalazca, „polski Edison” (zm. 1926); autor 50 wynalazków i kilkuset pomysłów technicznych z dziedziny fotografii barwnej i barwnego tkactwa.

14 CZERWCA

1572 – w Elblągu zwodowano galeon „Smok”, pierwszy okręt wojenny budowany z przeznaczeniem dla polskiej floty (nigdy nie dokończony).

1997 – zmarła Marjorie Best, amerykańska kostiumograf (*Przygody Don Juana* – Oscar, *Opowieść wszech czasów*) (ur. 1903).

15 CZERWCA

1952 – została pchnięta nożem za odrzucenie oświadczeń i zmarła Krystyna Skarbek (Giżycka, ps. *Christine Granville*) OBE, agentka brytyjskiej tajnej służby SOE, wywiadowczyni SIS (ur. 1908).

2012 – zmarł Stefan Stuligrosz, dyrygent, kompozytor, w 1945 twórca chóru chłopięcego Poznańskie Słowiki (ur. 1920).

16 CZERWCA

1722 – zmarł John Churchill książę Marlborough, angielski polityk, wojskowy i arystokrata, jeden z najwybitniejszych dowódców w historii świata (ur. 1650); praprzodek Winstona Churchilla.

1842 – urodziła się Antonina Hoffmann, aktorka, jedna z największych, rywalizowała z Heleną Modrzejewską (zm. 1897).

17 CZERWCA

1902 – zmarł Karol Ernest Henryk (Karl Ernst Heinrich) Wedel, niemiecki cukiernik, w 1851 założyciel przedsiębiorstwa E. Wedel w Warszawie (ur. 1813).

1972 – urodził się Michał Żebrowski, popularny aktor (*Wiedźmin, Pan Tadeusz*, prof. Falkowicz z *Na dobre i na złe*), dyrektor Teatru 6. piętro.

1992 – pierwszym ambasadorem Litwy w Polsce został mianowany Dainius Jurevičius.

18 CZERWCA

1792 – w bitwie pod Ziemeńcami (ob. Ukraina) armia polska (dow. Józef Poniatowski) pokonała wojska rosyjskie (dow. Herkules Morkow). Król Stanisław August ustanowił Order Virtuti Militari – najwyższe odznaczenie wojskowe w Polsce.

1942 – urodził się Sir James Paul McCartney MBE, brytyjski kompozytor, multiinstrumentalista, członek grup The Beatles i Wings.

1997 – zostało powołane Polsko-Litewskie Zgromadzenie Poselskie w celu umacniania więzi między krajami.

19 CZERWCA

1922 – przyłączenie Górnego Śląska w wyniku decyzji poplebiscytowych i powstań śląskich do Polski; wkraczają wojska polskie.

1997 – w Gliniszczach na krzyżu stojącym nad zbiorową mogiłą Polaków, zamordowanych przez policję litewską w 1944, umieszczono pamiątkową tablicę.

– Sejm Polski przyjął ustawę powołującą Uniwersytet w Białymstoku (od 1968 filia UW).

WI. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Rozpocznij i zakończ wakacje z festiwalem Wschód Kultury – zapraszamy do Rzeszowa, Lublina i Białegostoku

Ponad sto bezpłatnych wydarzeń, w tym koncerty, wystawy, premiery literackie, pokazy filmowe i teatralne – to propozycje przygotowane w ramach trzech odsłon festiwalu Wschód Kultury w Rzeszowie, Lublinie i Białymstoku. Tegoroczną podróż ze Wschodem Kultury rozpoczniemy 21 czerwca Europejskim Stadionem Kultury w Rzeszowie, którego motywem przewodnim jest hasło: „MOVE TO CHANGE”.

Festiwal Wschód Kultury to cykliczne wydarzenie dofinansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nieprzerwanie realizowane od 2013 r. przy współpracy Narodowego Centrum Kultury i miast będących największymi ośrodkami kulturalnymi Polski Wschodniej - Rzeszowa, Lublina i Białegostoku.

Wschód Kultury od wielu lat tworzy interdyscyplinarną przestrzeń twórczego dialogu, inspiracji i wymiany doświadczeń, a jego kolejne edycje potwierdzają, że współpraca kulturalna między największymi i najważniejszymi miastami Podkarpacia, Lubelszczyzny i Podlasia oraz naszymi bliższymi i dalszymi sąsiadami daje niezwykle efekty. To jedyne przedsięwzięcie tej skali w Polsce, będące efektem konstruktywnej współpracy Ministerstwa Kultury, Narodowego Centrum

Kultury i wspierających kulturę samorządów – podkreśliła sekretarz stanu w MKiDN Bożena Żelazowska podczas konferencji prasowej zapowiadającej festiwal.

Wschód Kultury tworzą trzy festiwale, prezentujące twórców i artystów z Polski oraz zagranicy, ze szczególnym uwzględnieniem państw ościennych, w tym krajów Partnerstwa Wschodniego. Celem tej unikalnej inicjatywy jest prezentacja kulturowego bogactwa oraz różnorodności wschodniej Polski.

Europejski Stadion Kultury w Rzeszowie (21-23 czerwca)

Podróż ze Wschodem Kultury rozpocznie Europejski Stadion Kultury w Rzeszowie, którego motywem przewodnim będzie hasło: „MOVE TO CHANGE”. Podczas Koncertu Otwarcia promującego młodych i zdolnych

twórców wystąpi Kathia. Koncert Kolektywów to w tym roku cztery duety polskich i zagranicznych artystów: Kasi Lins i Paliny (Białoruś), Tomka Makowieckiego i Lubomyra Melnyka (Ukraina), L.U.C.a & Rebel Babel Ensemble i Antytili (Ukraina) oraz Pawła Domagały i Gizmo Varillasa (Hiszpania). Koncert będzie transmitowany w TVP Kultura, TVP Kultura 2, TVP Polonia oraz po raz pierwszy - w radiowej Trójce.

Wschód Kultury – Inne Brzmienia w Lublinie (27-30 czerwca)

Druga odsłona festiwalu, czyli Wschód Kultury – Inne Brzmienia odbędzie się w Lublinie. Podczas wydarzenia wystąpią gwiazdy światowych scen alternatywnych, w tym: nowojorski kompozytor i maestro gitary Yonatan Gat, jedna z czołowych postaci brytyjskiej sceny muzyki elektronicznej Halina Rice, meksykańska ikona perkusji Tatsuya Yoshida. Zaprezentowany zostanie też dorobek legendarnej angielskiej wytwórni płytowej On-U Sound, założonej w 1979 r. przez Adriana Sherwooda.

Wschód Kultury – Inny Wymiar w Białymstoku (24-27 sierpnia)

Tegoroczną edycję Wschodu Kultury zamknie tradycyjnie festiwal Inny Wymiar w Białymstoku. Podczas kończącego wakacje wydarzenia będziemy delektować się bogactwem wielokulturowości Podlasia w pięciu wymiarach: muzyki, sztuki, filmu, społeczności i teatru. W programie festiwalu znalazło się ponad 30 wydarzeń, w tym występy artystów. Usłyszymy m.in. Annę Szafrańską, Osoczniki, Mikromusic, MARMØ, Maciejową Kapelę, Grubsona, Marikę, Skubasa, Mir, Kwiat Jabłoni, Jazzbaja Niedbala / Sikora Przewoźniak Trio, Partes, Runforrest, Tappahall, Lutteduo plus, Szeptuchę i Zazulę.

ŚMIECH NA ZDROWIE

Żona mówi do męża przy śniadaniu:

– Założę się, że nie wiesz, jaki dziś jest dzień.

– Ależ wiem, kochanie – odpowiada spokojnie mąż.

Następnie małżonek wychodzi do pracy, a po jakimś czasie kurier przynosi żonie wielki bukiet czerwonych róż. Po godzinie kurier doręcza ogromną bombonierkę, i kolejno w ciągu dnia jeszcze kilka prezentów.

Mąż wraca z pracy, a żona cała w skowronkach do niego:

– Dziękuję kochanie! To najwspanialszy Dzień Sprzątania Świata w moim życiu!

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Szef do pracownika:

– Dlaczego spóźnił się pan do pracy?

– Bo ostatnio mówił pan, że gazetę to mogę sobie w domu poczytać.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Spotyka się dwóch znajomych:

– Byłem w banku i dowiedziałem się, że do końca życia mam zapewnione środki i nie muszę już więcej pracować...

– Zazdroszczę ci!

– O ile umrę w przyszły wtorek...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Rozmawia dwóch kolegów:

– Tyle głosów, że maseczki nie pomagają, a to nieprawda.

– Tobie pomogły?

– Tak, spotkałem wczoraj kilku wierzycieli i mnie nie poznali...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Spotyka się dwóch dawnych kumpli:

– Słyszałem, że się ożeniłeś?

– Tak, dwa lata temu.

– O, to musisz być szczęśliwy.

– Ano... muszę.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Dziewczyna do przyjaciółki:

– Ty już masz obsesję na punkcie tych wszystkich diet!

– Nie, Kalorio, tylko tak ci się wydaje.

– Jestem Karolina...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Przychodzi blondynka do kiosku i mówi:

– Poproszę bilet za 2.50

– Proszę bardzo – odpowiada sprzedawca

– Ile płacę? – pyta blondynka

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

– Jakie są pańskie główne słabości?

– Daję semantycznie poprawne, ale nie mające praktycznego zastosowania odpowiedzi.

– Czy może Pan podać jakiś przykład?

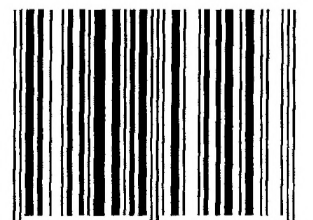
– Tak, mogę.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

– Żona ma do mnie pretensje. Po pierwsze, że jej nie słucham.

– A po drugie?

– A coś tam jeszcze mówiła.

9 771648 531003